

e-novičke

november 2010

Spoštovana bralka, cenjeni bralec, pred vami je deveta številka spletnega časopisa ACS. V tokratni številki največ prostora namenjamo povabilu na nekatere strokovne dogodke v prihodnjih mesecih.

Želim vam prijetno branje, Nevenka Kocijančič, urednica e-Novičk

VSEBINA

Domače novičke	2-3
Spodbujanje ustvarjalnosti in inovativnosti pri odraslih udeležencih	2
Izpeljali smo tretje usposabljanje članov komisij NPK	2
6. tematska okrogla miza: Statistično spremljanje izobraževanja odraslih	2
Projekti ESS	3-4
Nadaljnje usposabljanje delujočih svetovalcev v središčih ISIO	3
Pričeli smo z usposabljanjem strokovnih delavcev za spodbujanje družinske pismenosti	4
Mednarodno sodelovanje	5-6
30. sestanek Stalne skupine za kazalnike in ciljne vrednosti EU (SGIB)	5
Prvo projektno srečanje v okviru projekta SLS	5
Vabimo	6-8
Dvodnevna delavnica o reševanju konfliktnih situacij v učnih in svetovalnih situacijah	6
Projektno delo v izrednem poklicnem in strokovnem izobraževanju	7
Novi modul Osební izobraževalni načrt za različne ciljne skupine odraslih udeležencev	7
Nove publikacije	8
Izšla je publikacija Evropski kazalniki vseživljenjskega učenja – ELLI	8
Kotiček je vaš	9-10
Partnersko sodelovanje svetovalnih središč pri javnem povabilu	9
Konferenca Vseživljenjsko učenje oseb s posebnimi potrebami	9
Vztrajno, a neusklajeno uveljavljanje termina 'karierna orientacija'	10
Pripravljamo	11-13
Kako uporabim video v podporo kulturi učenja?	11
Letni posvet o izobraževanju odraslih	11
Strokovne razprave se v decembru zaključujejo	12
Posveti/konference	13
Novosti iz knjižnice ACS	13-14

Spodbujanje ustvarjalnosti in inovativnosti pri odraslih udeležencih

14. oktobra smo za zaključeno skupino učiteljev Šolskega centra Rudolfa Maistra v Kamniku izpeljali modul *Spodbujanje ustvarjalnosti in inovativnosti pri odraslih udeležencih*. Na začetku je predavateljica *Mirjam Dominko* udeležence (na delavnici jih je bilo trinajst) seznanila s teoretičnimi osnovami ustvarjalnosti in inovativnosti, v nadaljevanju pa so večino časa namenili praktičnemu vodenju procesov ustvarjalnosti v skupini odraslih udeležencev.

Ob zaključku delavnice nas je zanimalo, kako so bili zadovoljni z izpeljanim izobraževanjem. Kar 85 odstotkov udeležencev je odgovorilo, da so bili z izvedbo zelo zadovoljni, več kot 90 odstotkov pa je bilo navdušenih nad metodami dela, ki jih je uporabljala predavateljica. Poleg predavateljice so pohvalili razmerje med teoretičnim in praktičnim delom ter dobro vsebinsko in organizacijsko izpeljavo delavnice. Pripisali so, da je bila to ena boljših delavnic, ki so se jih imeli možnost udeležiti.

mag. Zdenka Birman Forjanič (zdenka.birman.forjanic@acs.si), ACS

Izpeljali smo tretje usposabljanje članov komisij NPK

Oktobra smo na ACS izpeljali tretje usposabljanje članov komisij za preverjanje in potrjevanje nacionalnih poklicnih kvalifikacij (NPK), ki se ga je udeležilo 27 udeležencev iz različnih organizacij.

Prvi dan (21. oktobra) so se udeleženci seznanili s sistemom nacionalnih poklicnih kvalifikacij, postopki preverjanja in potrjevanja neformalno pridobljenega znanja, z oblikovanjem portfolija (zbirne mape), ocenjevali so dokazila ter načrtovali preverjanje. Drugi dan (22. oktobra) so kandidati za člane komisij spoznali standarde znanj in spretnosti, oblike in metode neposrednega preverjanja ter pravila etična ravnanja v postopkih preverjanja in potrjevanja. Tretji dan (25. oktobra) so se udeleženci seznanili z značilnostmi kakovostnega sporazumevanja, s kriteriji priprave in načini oblikovanja vprašanj, z različnimi situacijami pri ugotavljanju znanj in spretnosti, sodelovali so pri simulaciji izpitnih situacij ter posredovanju povratnih informacij.

Ob koncu so prejeli informacije o nalogah članov komisije za preverjanje in potrjevanje NPK. Dogovorili so se o terminih preverjanja usposobljenosti članov komisij.

Neda Đorđević (neda.dordevic@acs.si), ACS

6. tematska okrogla miza: Statistično spremljanje izobraževanja odraslih

Na Andragoškem centru Slovenije (ACS) smo 12. novembra 2010 organizirali šesto strokovno omizje z naslovom Statistično spremljanje izobraževanja odraslih, kjer smo obravnavali peti ukrep [Akcijskega načrta za izobraževanje odraslih: Za učenje je vedno pravi čas](#), in sicer Izboljšanje spremljanja sektorja

izobraževanja odraslih. Zaradi kompleksnosti celotnega sistema izobraževanja odraslih se je strokovna razprava osredotočila zgolj na statistično spremljanje izobraževanja odraslih v okviru nacionalnega in evropskega statističnega sistema.

Na omizju, ki ga je vodila mag. Zvonka Pangerc Pahernik, je sodelovalo 27 strokovnjakov iz različnih strokovnih ustanov, in sicer Statističnega urada RS (SURS), Ministrstva za šolstvo in šport, Ministrstva za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo, Zavoda RS za zaposlovanje, Centra RS za poklicno izobraževanje, Urada RS za makroekonomske analize in razvoj ter ACS.

V prvem delu so bili predstavljeni štirje uvodni prispevki:

- Erika Brenk (ACS): *Statistično spremljanje izobraževanja odraslih na Andragoškem centru Slovenije*;
- Tatjana Škrbec (SURS): *Opravljenе in načrtovane aktivnosti na področju statistike izobraževanja in vseživljenjskega učenja v obdobju 2009–2011*;
- Jadranka Tuš (SURS): *Spremljanje izobraževanja odraslih na Statističnem uradu RS*;
- mag. Zvonka Pangerc Pahernik (ACS): *Evropski kazalniki na področju izobraževanja*.

V razpravi so udeleženci pozdravili strokovno razpravo na temo statističnega spremljanja izobraževanja odraslih ter izrazili potrebo po večjem medinstitucionalnem povezovanju in informiranju pri obravnavanju statistike izobraževanja odraslih ter njenem spremljanju in vrednotenju. Izpostavili so problem večje in učinkovitejše uporabe že obstoječih statističnih podatkov, različnih virov podatkov in podatkovnih zbirk o izobraževanju v različne namene (npr. načrtovanje politik itd.). Strinjali so se, da bo v prihodnje nujno potrebno uskladiti terminologijo na področju izobraževanja odraslih, saj termini niso usklajeni niti na nacionalni ravni niti z evropsko terminologijo. Eden od poskusov slednjega je objavljen na [spletni strani Evropske komisije](#). Izpostavili so tudi problem oblikovanja ustreznih in mednarodno poenotenih klasifikacij na področju izobraževanja, npr. Klasifikacije sistema izobraževanja in usposabljanja (KLASIUS). KLASIUS naj bi poleg formalnega izobraževanja zajemal tudi druge segmente izobraževanja in usposabljanja, in sicer nacionalne poklicne kvalifikacije ter dopolnilno izobraževanje. Ta dva segmenta izobraževanja je potrebno v klasifikaciji še razviti, kar bo predstavljalo velik izziv. Dana je bila pobuda, da se ustanovi medinstitucionalna delovna skupina, ki bo obravnavala ta dva segmenta klasifikacije KLASIUS.

Erika Brenk (erika.brenk@acs.si), ACS

PROJEKTI ESS

Nadaljnje usposabljanje delujočih svetovalcev v središčih ISIO

Na ACS smo **12. oktobra 2010** izvedli tretjo delavnico nadaljnega usposabljanja delujočih svetovalcev v središčih ISIO z naslovom *Timsko sodelovanje v dejavnosti svetovalnega središča za izobraževanje odraslih*. Udeležilo se je 29 svetovalcev iz svetovalnih središč za izobraževanje odraslih.

Želeli smo, da svetovalci na delavnici osvežijo ali na novo pridobijo znanje o uspešnem timskem delu, ki bi ga lahko uporabili tako pri delu v timu svetovalcev v svetovalnem središču za izobraževanje odraslih kot pri delu s partnerji v svetovalnih omrežjih.

Zato smo povabili *dr. Alenko Polak*, strokovnjakinjo za področje razvoja timskega dela v vzgoji in izobraževanju s Pedagoške fakultete v Ljubljani, ki nam je predstavila značilnosti in cilje timskega dela, pravila in vloge v timu ter pristope učinkovitega sodelovanja v timu. Predavanje je bilo kombinirano s praktičnimi vajami, ki so omogočale refleksijo lastnega timskega sodelovanja v različnih okoljih.

Zadnji del delavnice smo namenili pregledu in pogovoru o razvojnih dejavnostih pri izpeljevanju presojanja in razvijanja kakovosti v svetovalnih središčih za izobraževanje odraslih, še posebej uresničevanju akcijskih načrtov izboljšanja kakovosti v letu 2010.

Program usposabljanja poteka v okviru projekta *Izobraževanje in usposabljanje strokovnih delavcev v izobraževanju odraslih od 2009 do 2011*. Projekt, ki se izvaja v okviru *Operativnega programa razvoja človeških virov za obdobje 2007–2013*, razvojne prioritete *Razvoj človeških virov in vseživljenjskega učenja* in prednostne usmeritve *Izboljševanje kakovosti in učinkovitosti sistemov izobraževanja in usposabljanja*, financirata Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada ter Ministrstvo RS za šolstvo in šport.

Jerca Rupert (jerca.rupert@acs.si), ACS

Pričeli smo z usposabljanjem strokovnih delavcev za spodbujanje družinske pismenosti

Novembra smo na ACS začeli s temeljnim usposabljanjem izvajalcev programa *Branje za znanje in branje za zabavo – BZZ*, ki ga v okviru podprojekta *Usposabljanje za razvoj pismenosti* podpirata Evropski socialni sklad in Ministrstvo za šolstvo in šport.

Na prvi od treh delavnic, ki je bila **4. novembra**, je *mag. Estera Možina* v uvodu predstavila program *BZZ*, *dr. Marija Grginič* pa jih je seznanili o pomenu družinske pismenosti in različnih metodah dela s starši in otroki.

11. novembra smo izpeljali drugo delavnico (na fotografiji). V dopoldanskem delu so se udeleženske pod vodstvom *mag. Anje Štefan* seznanile s *pripovedovanjem v družinskem krogu*, v drugem delu dneva pa so spoznale *psihološke osnove zgodnjega razvoja bralnih in pisnih sposobnosti* (*dr. Sonja Pečjak*).

Usposabljanja se je udeležilo 26 udeleženk iz trinajstih organizacij, ki so bile izbrane na razpisu za sofinanciranje izobraževalnih programov za dvig ravni pismenosti in *Projektno učenje za mlajše odrasle* od 2010 do 2013.

Zadnja delavnica tega temeljnega usposabljanja bo v soboto, **27. novembra 2010**.

Neda Đorđević (neda.dordevic@acs.si), ACS

30. sestanek Stalne skupine za kazalnike in ciljne vrednosti EU (SGIB)

Člani SGIB smo se sestali **12. in 13. oktobra 2010** v Bruslju, srečanje je bilo organizirano pod pokroviteljstvom Flamskega ministrstva za izobraževanje in usposabljanje ter v okviru belgijskega predsedovanja Svetu EU.

Predstavniki enote EAC A-4 pri Evropski komisiji, od poletja naprej jih vodi *Denis Crowley*, so nas seznanili s strateškim dokumentom *Evropa 2020*, ki bo po letu 2010 nadomestil *Lizbonsko strategijo*, ter z vodilnima pobudama:

- Sporočilo Komisije *Mladi in mobilnost* / [*Youth on the Move: An initiative to unleash the potential of young people to achieve smart, sustainable and inclusive growth in the European Union*](#) ([*sporočilo za javnost*](#)),
- Sporočilo Komisije [*Nova spodbuda za evropsko sodelovanje v poklicnem izobraževanju in usposabljanju v podporo strategiji EU 2020 \(A new impetus for European cooperation in Vocational Education and Training \(VET\) to support the Europe 2020 strategy\)*](#).

V novi strategiji je vloga izobraževanja in usposabljanja v še večji meri opredeljena kot ključna za preseganje krize in doseganje gospodarske rasti ter socialne vzdržnosti. To dokazuje tudi dejstvo, da je med petimi krovnimi cilji eden namenjen temu področju, in sicer gre za dva podcilja: na ravni EU doseči manj kot 10-odstotni delež mladih (18–24 let), ki zgodaj opustijo izobraževanje in usposabljanje, ter vsaj 40-odstotni delež mladih (30–34 let), ki dokončajo visokošolsko izobraževanje. Temu primerno bodo vsi deležniki (Evropska komisija, CRELL, Eurydice, Eurostat in drugi) okrepili prizadevanja za izboljšanje podatkovnih virov in kazalnikov za področje izobraževanja in usposabljanja.

Osrednji temi sestanka sta bili struktura in terminski plan *Poročila o napredku 2010*, ki bo tokrat izšlo kasneje kot prejšnja leta (predvidoma januarja 2011), ker bodo vključeni tudi rezultati raziskave PISA 2009, javno objavljeni 7. decembra 2010. Pri pripravi Poročila poskuša Evropska komisija v največji možni meri slediti logiki strategije *Evropa 2020*, zato bo več pozornosti namenjene zgoraj omenjenima kazalnikoma.

Seznanili so nas tudi z napredkom pri razvoju novih kazalnikov za merjenje jezikovnih zmožnosti (raziskava *ESLC*), učenja ter ustvarjalnosti, zmožnosti odraslih (raziskava *PIAAC*), računalniških in informacijskih zmožnosti (raziskava *ICILS*), strokovnega razvoja učiteljev (raziskava *TALIS 2*), mobilnosti in zaposljivosti.

Podrobnejše poročilo je na voljo pri avtorici članka.

mag. Zvonka Pangerc Pahernik (zvonka.pangerc@acs.si), ACS

Prvo projektno srečanje v okviru projekta SLS

Projekt *Sowing the Learning Seeds (SLS)* v okviru *Grundtvig Učnega partnerstva* povezuje partnerje iz sedmih držav: Estonije, Francije, Irske, Madžarske, Nizozemske, Slovenije in Turčije. Splošni namen projekta je prek dobro delujočih mrež in učinkovitih promocijskih kampanj oziroma festivalov učenja povečati udeležbo v izobraževanju odraslih. Srečanja strokovnjakov in učečih se bodo zato omogočila

izmenjavo primerov dobrih praks, vzpostavitve in krepitev mrež ter izdatnejše vključevanje učečih se v promocijske, animacijske in zagovorniške dejavnosti.

V vseh partnerskih državah je bil projekt odobren že v začetku jeseni, kar je **21. in 22. oktobra** omogočilo izpeljavo prvega delovnega srečanja v francoski partnerski ustanovi – Foyer Jean Thibierge v francoskem mestu Reims.

Namen srečanja sta bila konkretizacija programa dela do avgusta 2012 in dogovor o nadaljnjih korakih pri njegovem uresničevanju. Začetna predstavitev partnerjev je pokazala, da imamo predstavniki petih držav (Estonije, Irske, Madžarske, Nizozemske in Slovenije) že izkušnje s festivali učenja, medtem ko so predstavniki Francije in Turčije iz ustanov, ki se ukvarjajo z učenjem v ustanovah za odrasle s posebnimi potrebami. V obeh državah festivala učenja (še) ne organizirajo, zato so brez teh izkušenj.

Pri natančnejši opredelitvi srečanj smo se omejili na leto 2011. Prvo srečanje je načrtovano konec februarja na Irskem, drugo v Sloveniji, in sicer maja, v okviru TVU 2011, tretje pa oktobra v Estoniji. Opredelili smo skupno platformo srečanj ter vodilne teme: na Irskem bo to *Vloga prostovoljnega dela pri organizaciji festivala učenja*, v Sloveniji *Večje vključevanje medijev v festival učenja* ter *Uporaba novih medijev*, v Estoniji pa *Večje vključevanje učečih se v promocijo učenja*.

Od projektnega sodelovanja si obetamo tudi spoznavanje različnih kultur, tako da bomo poleg strokovnih pridobitev bogatejši tudi za številne vtise in osebna spoznanja.

mag. Zvonka Pangerc Pahernik (zvonka.pangerc@acs.si), ACS

VABIMO

Dvodnevna delavnica o reševanju konfliktnih situacij v učnih in svetovalnih situacijah odraslih udeležencev

23. in 24. novembra pripravljamo dvodnevno delavnico z naslovom *Reševanje konfliktnih situacij v učnih in svetovalnih situacijah odraslih udeležencev*.

Na delavnici se boste seznanili s temeljnimi koncepti oziroma definicijami konfliktov ter s teoretičnimi vidiki teorije konfliktov ter spoznali najpogostejše konfliktno situacije v izobraževanju in svetovanju in najpogostejše vrste odzivov na konflikte. Naučili se boste izbrati najprimernejši odziv glede na vrsto konflikta, se seznanili z glavnimi tehnikami obvladovanja konfliktov ter katere tehnike uporabljati v določenih situacijah.

Delavnico bo vodila *Sandra Bohinec Gorjak*, zunanja sodelavka ACS in izkušena izvajalka komunikacijskih treningov o učinkoviti medsebojni komunikaciji, razreševanju konfliktov, timskem delu, motivaciji med zaposlenimi in osebnostnem razvoju.

Podrobnejše informacije o vsebini programa najdete na spletnem naslovu:

<http://izobrazevanje.acs.si/koledar/index.php?nid=400&id=229>.

Vaše prijave zbiramo do srede, 17. novembra 2010, oziroma do zapolnitve prostih mest (faks: 01 5842 550, e-naslov: jerca.rupert@acs.si).

Neda Dorđević (neda.dordevic@acs.si), ACS

Projektno delo v izrednem poklicnem in strokovnem izobraževanju

Projektno delo predstavlja konkretno pot pri vzpostavljanju učnega okolja, ki presega meje izobraževalne organizacije in se lahko povezuje z okoljem, npr. s podjetji, drugimi izobraževalnimi organizacijami, lokalno skupnostjo, s čimer učenje postane bolj življenjsko, bliže potrebam posameznika in okolja, v katerega le-ta skuša s svojim znanjem vstopiti.

Na delavnici [Projektno delo v izrednem poklicnem in strokovnem izobraževanju](#), ki jo bomo izpeljali **6., 7. in 15. decembra 2010**, boste spoznali značilnosti in načela metode projektnega dela, podlage za določanje ciljev projektnega dela, se seznanili z nalogami izobraževalcev in drugih mentorjev v procesu projektnega učenja, spoznali boste značilnosti posameznih korakov izvedbene projektnega dela in se seznanili z organizacijskimi in drugimi elementi, ki so pomembni za izpeljavo projektnega dela.

Prijave zbiramo najkasneje do petka, 26. novembra 2010, oziroma do zapolnitve prostih mest (faks: 01 5842 550, e-naslov: zdenka.birman.forjanic@acs.si).

Neda Dorđević (neda.dordevic@acs.si), ACS

Novi modul Osebni izobraževalni načrt za različne ciljne skupine odraslih udeležencev

Učenje in izobraževanje, kot del integracijskih strategij za učinkovito vključevanje priseljencev v slovensko družbo, pri njihovem prilagajanju predstavljata jedrno nalogo, brez katere se v novih okoliščinah ne bi znašli. Učenje ima pri osebnotnem razvoju pomembno vlogo. Razmišljajoče in dejavno učenje, ki osebi omogoča, da od začetka do konca razmišlja o tem, kaj in kako se bo učila, kako se ob tem spreminja, je pravzaprav ključna kompetenca, ki ji danes pravimo učenje učenja. Osebni izobraževalni načrt, ki ga v zadnjih letih uvajamo v andragoško delo, je orodje za doseganje tega. Koncept družbe, ki predvideva vseživljenjsko učenje, predvideva, da si to zmožnost razvijejo vsi posamezniki.

Zato smo v letošnjem letu pripravili nov izobraževalni program *Osebni izobraževalni načrt (OIN) za različne ciljne skupine odraslih udeležencev*, ki smo ga podnaslovili *OIN za boljše vključevanje priseljencev v izobraževanje, usposabljanje in družbo*. Posebna pozornost je namenjena vključevanju priseljencev v izobraževanje in usposabljanje ter načrtovanju njihovega osebnega izobraževalnega načrta.

Tako boste na delavnici spoznali, kdo so priseljenci v Sloveniji, kakšen je njihov pravni položaj, kakšne so njihove izobraževalne potrebe ter katere so tiste organizacije in ustanove, ki jim nudijo podporo. Seznanili se boste tudi s pomenom osebnega izobraževalnega načrta v učnem procesu priseljencev in z vlogo izobraževalcev pri nastajanju *OIN*.

Na delavnico, ki jo bomo izpeljali **13. in 14. decembra 2010**, vabimo strokovne in svetovalne delavce v izobraževanju odraslih, učitelje, delodajalce in kadrovske delavce, izvajalce javnoveljavnega programa

Slovenščina za tujce in drugih programov učenja slovenskega jezika, predstavnike civilne družbe in drugih nevladnih organizacij ter vse, ki delajo s priseljenci.

Podrobnejše informacije o vsebini programa najdete na spletnem naslovu:

<http://izobrazevanje.acs.si/koledar/index.php?nid=400&id=177>

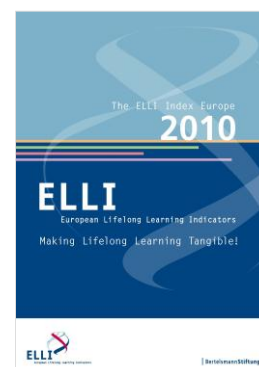
Prijave zbiramo najkasneje do ponedeljka, 6. decembra 2010, oziroma do zapolnitve prostih mest (faks: 01 5842 550, e-naslov: zdenka.birman.forjanic@acs.si).

Neda Đorđević (neda.dordevic@acs.si), ACS

NOVE PUBLIKACIJE

Izšla je publikacija **Evropski kazalniki vseživljenjskega učenja – ELLI**

V okviru fundacije Bertelsmann Stiftung in s strokovno podporo raziskovalnega centra pri Evropski komisiji, CRELL-a, je izšla publikacija *The ELLI Index Europe 2010. ELLI European Lifelong Learning Indicators. Making Lifelong Learning Tangible* (avtorji: dr. Bryony Hoskins, Fernando Cartwright in dr. Ulrich Schoof). Gre za prikaz sestavljenega kazalnika (indeksa) vseživljenjskega učenja, oblikovanega na temelju 36 kazalnikov, ki so sicer v rabi na evropski ravni, zadevajo pa štiri stebre vseživljenjskega učenja, kot jih je opredelil Jacques Delors v knjigi *Učenje, skriti zaklad* (1996): učenje za znanje, učenje za delo, učenje za sožitje in učenje za biti (*learning to know, to do, to live together, to be*).

Slovenija je s skupno vrednostjo indeksa ELLI 47,62 pristala na 11. mestu v Uniji, kar še vedno pomeni nadpovprečno umestitev in najboljšo med novejšimi članicami. Sicer pa so indeksi za posamezne stebre vseživljenjskega učenja taki:

- učenje za delo: 58,73 (6. mesto v EU),
- učenje za znanje: 53,09 (7. mesto v EU),
- učenje za biti: 47,70 (11. mesto v EU),
- učenje za sožitje v skupnostih: 35,48 (17. mesto v EU).

Obravnava publikacije na 30. sestanku Stalne skupine za kazalnike in ciljne vrednosti (glej prispevek na str. 5–6) je sicer opozorila na pomanjkljivosti sestavljenih kazalnikov, saj je vprašljiva povezljivost njihovih gradnikov, pri slehernem od slednjih pa so v ozadju vprašanja ustreznosti podatkovnih virov, njihova ažurnost in še mnoge dileme. Kljub temu je bila študija oziroma publikacija sprejeta z naklonjenostjo. V Sloveniji nam bo zagotovo dobro služila pri razvojno-raziskovalnem pa tudi promocijskem delu, saj zlasti s *Tednom vseživljenjskega učenja* vse od leta 1996 naprej opozarjamo na vseživljenjskost (life-long) in vserazsežnost (life-wide) učenja in na pomen štirih Delors-ovih stebrov, zdaj pa imamo za ta prizadevanja tudi količinske argumente.

mag. Zvonka Pangerc Pahernik (zvonka.pangerc@acs.si), ACS

Partnersko sodelovanje svetovalnih središč pri javnem povabilu za sofinanciranje šolnin za zmanjševanje izobrazbenega primanjkljaja

Javni sklad za razvoj kadrov in štipendije je **16. septembra** organiziral zaključno konferenco programa *Sofinanciranje šolnin za zmanjševanje izobrazbenega primanjkljaja v šolskih letih od 2007 do 2010*, na kateri so bili predstavljeni rezultati programa. Namenjen je bil sofinanciranju šolnin in spodbujanju odraslih oseb k dokončanju programov formalnega izobraževanja do srednješolske ravni izobrazbe.

Zaključne konference so se udeležili strokovni delavci iz različnih ustanov, ki izvajajo ali spremljajo izobraževanje odraslih. Med njimi tudi svetovalka iz Svetovalnega središča Novo mesto, ki je v prispevku *Partnersko sodelovanja svetovalnih središč pri omenjenem javnem povabilu* opozorila na pomanjkljivosti razpisa. Svetovalna središča za izobraževanje odraslih brezplačno pomagajo odraslim pri vključevanju v izobraževanje, pri odpravljanju učnih ovir in pri načrtovanju poklicne kariere. Na konferenci je svetovalka predstavila pomoč, ki jo svetovalna središča nudijo tako organizatorjem izobraževanja odraslih kot tudi posameznikom, ovire, na katere so odrasli naleteli pri oddaji vlog, ter predloge za izboljšanje javnega povabila. V vseh svetovalnih središčih za izobraževanje odraslih so svetovalci udeležence informirali s pogoji javnega povabila, jih seznanjali s potrebnimi dokazili in potrdili, nudili so jim pomoč pri pridobivanju in izpolnjevanju razpisane dokumentacije, jim svetovali pri dopolnitvah ter po potrebi udeležence tudi zastopali na Javnem skladu za razvoj kadrov in štipendije. V Svetovalnem središču Novo mesto je informacije poiskalo 392 svetovancev.

Konferenco so udeleženci ocenili kot uspešno, saj so kakovostne predstavitve in diskusija prispevale h koristni izmenjavi izkušenj. V pripravi pa je že nov program za sofinanciranje šolnin za zmanjševanje izobrazbenega primanjkljaja. Tudi tokrat bodo svetovalna središča nudila pomoč pri oddaji vlog.

Danica Čučić (danica.cucic@ric-nm.si), Razvojno izobraževalni center Novo mesto

Konferenca Vseživljenjsko učenje oseb s posebnimi potrebami – socializacija in vključitev v življenje

Na Ptujju je 9. in 10. novembra potekala konferenca *Dnevi ljudskih univerz Slovenije*. Tematsko je konferenca pokrivala področje vseživljenjskega učenja odraslih oseb s posebnimi potrebami, s poudarkom na njihovi socializaciji in vključitvi v življenje. Obenem je bilo to tradicionalno srečanje priložnost za seznanitev z najnovejšimi smernicami EU in Slovenije na področju izobraževanja odraslih s posebnimi potrebami.

Poseben poudarek smo organizatorji tokrat namenili slepim in slabovidnim, gluhim in naglušnim, gibalno oviranim ter osebam z motnjami v duševnem razvoju.

Govorniki so v plenarnem delu izčrpno predstavili možnosti prenosa in razvoja novih metod dela z navedenimi ciljnim skupinami. Poudarili so možnosti širitve izobraževalnih programov za odrasle osebe s posebnimi potrebami v organizacije za izobraževanje odraslih. V vseživljenjsko učenje je potrebno zajeti celotno populacijo odraslih, še posebej tiste s posebnimi potrebami. Treba jim je ponuditi čim več prilagojenih in specializiranih programov, namenjenih izključno njihovim potrebam in željam.

Vse predstavljene dejavnosti bi bilo v prihodnje nujno finančno in sistemsko podpreti, saj se kaže izrazita potreba po tovrstnih dejavnostih. Eden pomembnejših zaključkov je tudi, da moramo v prihodnje poudariti tudi neformalno izobraževanje oseb s posebnimi potrebami in posledično vrednotenje tega znanja. Poudarjena je bila želja po plodnem sodelovanju organizacij za izobraževanje odraslih, združenj, skupnosti, Andragoškega centra Slovenije in pristojnih ministrstev.

Danes civilizirane družbe stopajo po poteh zagotavljanja enakih možnosti vsem, pri čemer dajejo vedno večji poudarek prav ljudem s posebnimi potrebami, ki so iz tovrstnih procesov prepogosto izključeni. Pri nas je za sistemsko ureditev tega področja potrebno še veliko postoriti, a prvi pomembni koraki so storjeni.

mag. Klavdija Markež (klavdija.markez@luptuj.org), ZLUS

Vztrajno, a neusklajeno uveljavljanje termina 'karierna orientacija'

Že pred letom dni, točneje 4. septembra 2009, smo se na posvetu, ki ga je organiziral Kadis d.o.o. v sodelovanju z Ministrstvom za delo, družino in socialne zadeve ter Zavodom RS za zaposlovanje, uradno srečali s teminom 'karierna orientacija', saj so posvet imenovali *Vseživljenjska karierna orientacija*. Uveljavljanje tega termina se nadaljuje, saj pojem 'guidance & counselling' v evropskem projektu *European Guidance & Counselling Research Forum* njegovi nosilci v Sloveniji prevajajo z 'karierna orientacija in svetovanje'. Narobe je, ker se pojem in termin vpeljuje in uporablja brez strokovnega konsenza o njegovi ustreznosti.

Sam menim, da izraz 'karierna orientacija' ni dober prevod za angleški pojem 'guidance'. Pojem 'guidance' se zelo pogosto uporablja na področju svetovalnega dela, bodisi na področju izobraževanja bodisi na področju poklicnega svetovanja. Dobesedno ga prevajamo z izrazom 'vodenje', označuje pa več dejavnosti, s katerimi pomagamo posamezniku pri odločitvah o izobraževanju ali izbiri poklica. Pri andragoškem svetovalnem delu uporabljamo izraz 'vodenje', za področje poklicnega ali kariernega svetovanja pa sem predlagal, da bi uporabili sintagmo 'vodenje razvoja kariere'. Kot sem lahko zasledil v ustreznih virih, si tudi na področju poklicnega svetovanja niso enotni, saj sem našel tudi izraz 'poklicna vzgoja in svetovanje'. Vsekakor je to boljše kot 'poklicna orientacija', saj pojem 'orientacija' deluje direktivno (dajanje smeri). Blizu je pojmom kot sta 'usmerjenost' in 'naravnost'. V Slovarju tujk (CZ 2002) se pojem razlaga z »ugotavljanje lege, položaja glede na kako točko ali smer«, v Pravopisu (SAZU 2001) pa se pomen pojma 'orientirati' razlaga z 'naravnati', 'usmerjati'. V angleščini termina 'orientacija' na področju svetovalne dejavnosti ne uporabljajo. Pojem je francoskega izvora in ga praviloma uporabljajo v romanskem jezikovnem področju.

Na uvodoma omenjenem posvetu sem predlagal, da je treba o pojmu in terminu 'karierna orientacija' organizirati strokovno terminološko razpravo. Pri tem vztrajam tudi zdaj.

Dr. Zoran Jelenc (zoran.jelenc@guest.arnes.si), Ljubljana

Kako uporabim video v podporo kulturi učenja?

Moč filma, televizije in novih medijev nam ni neznana, pa vendar se redkeje lotevamo vključevanja videa in novih medijev v izobraževalne, informativne in druge dogodke. To spoznanje je na ACS botrovalo odločitvi, da pripravimo enodnevni izobraževalni program, ki smo ga poimenovali: *Usposabljanje za uporabo videa in multimedijev v podporo kulturi učenja*.

Nagovoriti želimo različne ciljne skupine, zato so vsebinski poudarki prilagojeni povabljenim:

- **Prvo usposabljanje**, ki bo v ponedeljek, **22. novembra 2010**, bo namenjeno učiteljem družboslovnih vsebin (npr. državlanske vzgoje) in drugim pedagoškim delavcem višjih razredov osnovne šole in srednjih šol, mentorjem v krožkih ter društvih, svetovalcem in organizatorjem, še posebej neformalnih oblik učenja odraslih, animatorjem kulturnih dejavnosti, organizatorjem prostovoljskih, društvenih in drugih dejavnosti ter pripadnikom različnih etničnih skupin prebivalstva. Vsebinski poudarek bo na videu kot podpori sožitju v večkulturnih okoljih. Več o programu je objavljeno v vabilu.
- **Drugo usposabljanje** bo v sredo, **24. novembra 2010**. Vsebinski poudarek programa, ki je namenjen učiteljem v programih za odrasle (PUM, UŽU, CVŽU), mentorjem, svetovalcem, organizatorjem in izvajalcem izobraževanja odraslih ter svetovalcem na zavodih za zaposlovanje, ki obravnavajo mlade na začetku karijerne poti ali starejše na kariernem križpotju, bo na videu in multimedijskih gradivih kot podpori razvoju kariernih poti. Več o programu je objavljeno v vabilu.
- Svetovalcem na zavodih za zaposlovanje, ki obravnavajo starejše brezposelne osebe, mentorjem, svetovalcem, organizatorjem in izvajalcem vseživljenjskega učenja, še posebej neformalnih oblik učenja odraslih, izvajalcem TVU, animatorjem in strokovnim sodelavcem univerz za tretje življenjsko obdobje, izvajalcem programov medgeneracijskega učenja in učenja znotraj ranljivih skupin prebivalstva, predstavnikom društvenega življenja upokojencev pa smo namenili **tretje usposabljanje**, ki bo v četrtek, **2. decembra 2010**. Vsebinski poudarek bo na videu kot promociji aktivnega staranja. Več o programu je objavljeno v vabilu.

Obveščamo vas, da so trenutno vse tri skupine pilotnega usposabljanja že zapolnjene. O novih terminih vas bomo pravočasno obvestili.

Mateja Pečar (mateja.pecar@acs.si), ACS

Letni posvet o izobraževanju odraslih 2010

Pripravljalna dela za *Letni posvet o izobraževanju odraslih 2010*, izpeljan bo **30. novembra** in **1. decembra** v [Hotelu Habakuk](#) v Mariboru, se počasi zaključujejo. Po dozdajšnjih [spletnih prijavah](#) pričakujemo okrog 200 udeležencev.

Iz [programa posveta](#) izhaja, da bo v uvodu minister za šolstvo in šport, *dr. Igor Lukšič*, nagovoril udeležence in jim namenil uro in pol razprave o aktualnih temah na področju izobraževanja odraslih. Nato bodo v plenarnem delu predstavljene *usmeritve razvoja in izzivi* na evropski in nacionalni ravni. Prvo raven bo s

svojim prispevkom osvetlila *Martina Ni Cheallaigh*, predstavnica enote za izobraževanje odraslih pri Evropski komisiji, medtem ko bodo o nacionalnih prioritetah na področju izobraževanja odraslih in možnostih njihovega financiranja spregovorili predstavniki Ministrstva za šolstvo in šport ter Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve. Beseda bo tekla tudi o umestitvi izobraževanja odraslih v prenovljeno zakonodajo. Svoje prioritete izzive v letih 2011 in 2012 bo predstavil Andragoški center Slovenije, medtem ko bosta Center za poklicno izobraževanje (CPI) ter Center za mobilnost in evropske programe izobraževanja in usposabljanja (CMEPIUS) spregovorila o nalogah, s katerimi se navezujeta na področje izobraževanja odraslih. Dan bomo zaključili s predstavitvijo promocijske kampanje *Zgledi vlečejo* ter s kulturno predstavo *Od Bacha do tanga*, ki jo bo izpeljal priznani slovenski harmonikar, *Marko Hatlak*.

Plenarni del drugega dne bo namenjen predstavitvi dela na posameznih področjih *Bele knjige o vzgoji in izobraževanju*, sledila pa bo predstavitev primerjalne analize 13 evropskih držav na temo formalnega izobraževanja odraslih.

Udeležence bodo v delovne skupine privabile tri teme:

- Povezovanje neformalnega in formalnega izobraževanja prek vrednotenja in priznavanja neformalno pridobljenih znanj,
- Izobraževalna organizacija kot nosilec razvoja izobraževalne ponudbe za odrasle v lokalnem okolju,
- Uvajanje prenovljenih programov poklicnega in strokovnega izobraževanja v organizacije za izobraževanje odraslih.

Vzporedno z oblikovanjem zaključkov bo tekla delavnica o razpisu programa Vseživljenjsko učenje za leto 2011, po predstavitvi zaključkov pa bodo strokovni sodelavci Ministrstva za šolstvo in šport odgovarjali na vprašanja izvajalcev in drugih akterjev v izobraževanju odraslih – ta je mogoče zastaviti ob spletni prijavi pa tudi na samem posvetu.

Na spletni strani posveta je objavljen [program](#), po dogodku pa boste tam našli tudi [prispevke](#), [zaključke](#) in [fotografije](#). V trenutku izdaje teh e-Novičk je prijava na posvet še odprta (uradni rok se izteče 20. oktobra), sprejeli pa bomo tudi prijave, ki jih bomo prejeli v ponedeljek, 22. novembra, do 12. ure. Morebitno nočitev v Hotelu Habakuk lahko urejate neposredno z njihovo predstavnico prek e-naslova: anita.acko@termemb.si s pripisom: Za posvet, 30. 11. – 1. 12. 2010.

Veselimo se letošnjega strokovnega srečanja in verjamemo, da bo obogatilo naša skupna prizadevanja v prid izobraževanju odraslih v Sloveniji.

mag. Zvonka Pangerc Pahernik (zvonka.pangerc@acs.si), ACS

Strokovne razprave se v decembru zaključujejo

V mesecu decembru bomo na ACS v skladu s smernicami [Akcijskega načrta za izobraževanje odraslih: Za učenje je vedno pravi čas](#) organizirali še zadnji dve (od osmih) strokovnih razprav:

- prva bo **6. decembra 2010** – na njej bomo razpravljali o možnostih pridobivanja in priznavanja splošnih znanj v okviru programa *Projektno učenje za mlajše odrasle – PUM*;
- druga in hkrati zadnja bo organizirana **13. decembra 2010** – na njej se bomo dotaknili problematike priznavanja neformalno in formalno pridobljenih znanj odraslim pri ponovnem vključevanju v formalno izobraževanje.

K sodelovanju bomo povabili ugledne strokovnjake s fakultet, ministrstev, javnih zavodov, srednjih in poklicnih šol, ki se pri svojem delu tako ali drugače srečujejo z obravnavanima temama.

mag. Zdenka Birman Forjanič (zdenka.birman.forjanic@acs.si), ACS

POSVETI/KONFERENCE

Transitions and Identity in Learning and Life (Prehodi in identiteta v učenju in življenju)

Aveiro, Portugalska, 18. do 20 maj 2011

Podrobnejše informacije o konferenci Evropskega združenja za raziskovanje izobraževanja odraslih ([European Society for Research on the Education of Adults – ESREA](#)) dobite v [objavljenem dokumentu](#) o konferenci.

The International Conference on e-Learning in the Workplace (Mednarodna konferenca o e-učenju na delovnem mestu)

New York, ZDA, 8. do 10. junij 2011

Podrobnejše informacije o konferenci ICELW 2011 dobite na [konferenčni spletni strani](#), na morebitna vprašanja pa lahko organizatorji konference odgovorijo na e-naslovu: info@icelw.org.

Learning and Sustainability – The New Ecosystem of Innovation and Knowledge (Učenje in trajnostni razvoj – Nov ekosistem inovacij in znanja)

Dublin, Irska, 19. do 22. junij 2011

Če želite izvedeti več o vsebinskih poudarkih letne konference Evropskega omrežja za e-učenje ([European Distance and e-Learning Network – EDEN](#)), obiščite [konferenčno spletno stran](#). Odprta je tudi spletna stran za vse tiste, ki bi s svojimi prispevki obogatili dogajanje ([Call for Contributions](#)).

NOVOSTI IZ KNJIŽNICE ACS

MEĐUNARODNA konferencija Neformalno obrazovanje i informalno učenje odraslih (2009 ; Šibenik) (4)

Neformalno obrazovanje i informalno učenje odraslih : zbornik radova = Non-formal adult education and informal adult learning : book of proceedings / Međunarodna konferencija Neformalno obrazovanje i informalno učenje odraslih, Šibenik, 29.-31.3.2009 ; uredili Milan Matijević i Tihomir Žiljak. - Zagreb : Hrvatsko andragoško društvo, 2009. - 355 str. : ilustr. ; 24 cm. - Dostopno tudi na: <http://www.andragosko.hr/zbornik1.htm>

MERRIAM, Sharan B.

The profession and practice of adult education : an introduction / Sharan B. Merriam, Ralph G. Brockett. - Updated ed. - San Francisco : Jossey-Bass, 2007, cop. 1997. - XX, 375 str. ; 23 cm. - (The Jossey-Bass higher and adult education series)

MOŽINA, Tanja, 1969-

Percepcije kakovosti, pomen omrežij in zadovoljstvo uporabnikov v izobraževanju odraslih : doktorska disertacija / Tanja Možina. - Ljubljana: [T. Možina], 2009. - 510 str. : ilustr., preglednice ; 30 cm

The PEDAGOGY of lifelong learning : understanding effective teaching and learning in diverse contexts / edited by Michael Osborne, Muir Houston, and Nuala Toman. - London ; New York : Routledge, cop. 2007. - XIII, 232 str. : preglednice, graf. prikazi ; 24 cm

POPULATION ageing and development 2009 / United Nations, Department of Economic and Social Affairs, Population Division. - New York : United Nations, cop. 2009. - 1 zbiranka : preglednice, graf. prikazi ; 94 x 61 cm, zložena na 32 x 21 cm. - Dostopno tudi na:

<http://www.un.org/esa/population/publications/ageing/ageing2009.htm>

ROWDEN, Robert Wayne, 1947-

Workplace learning : principles and practice / Robert W. Rowden. - Malabar (Florida) : Krieger, cop. 2007. - XIV, 146 str. : preglednice ; 24 cm. - (The professional practices in adult education and lifelong learning series)

SLOVENSKA univerza za tretje življenjsko obdobje in muzeji z roko v roki : izobraževanje za razumevanje in uvajanje prakse starejših prostovoljnih kulturnih mediatorjev / uredila Rajka Bračun Sova ; [prevod v angleški jezik Majda Ažman Bizovičar]. - Ljubljana : Društvo za izobraževanje za tretje življenjsko obdobje, 2009 ([Ljubljana] : Birografika Bori). - 124 str. ; 24 cm

Peter Monetti (knjiznica@acs.si), ACS

Knjižnica ACS je za obiskovalce odprta

- v sredo in petek od 10. do 12. ure

- v ponedeljek in četrtek od 14. do 16. ure

Fond knjižnice je uvrščen v COBISS/OPAC kooperativni online bibliografski sistem.

Založnik: Andragoški center Slovenije, Šmartinska 134a, 1000 Ljubljana | Uredniški odbor: mag. Andrej Sotošek, Sonja Klemenčič, mag. Zvonka Pangerc Pahernik in mag. Margerita Zagmajster | Urednica: Nevenka Kocijančič (tel.: 01 5842 595, e-naslov: nevenka.kocijancic@acs.si) | Jezikovni pregled: Nevenka Kocijančič | Korektorja: Peter Monetti, mag. Zvonka Pangerc Pahernik | Oblikovanje: Larisa Hercog

ISSN 1855-5942

Številke je mogoče prebrati na: <http://www.acs.si/e-novicke>.

Izdajo glasila e-Novičke denarno omogoča Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve.

